

Oponentský posudok

dizertačnej práce Ing. Petra Kolaříka

„Zhodnocení podpory podnikání poskytnuté z Operačního programu Podnikání a inovace“

Cieľom dizertačnej práce je „zhodnotiť a zanalyzovať finančnú podporu poskytnutou z Operačného programu Podnikání a inovace v programovom období 2007 – 2013 (resp. 2015) so zaměřením jak na strukturu a přístup příjemců podpory z OPPI k poskytnuté podpoře, na jejich finanční zdraví a dopady této podpory na finanční ukazatele příjemců podpory z OPPI, tak také se zaměřením na regionální rozložení této poskytnuté podpory (zejména s ohledem na problémové regiony“str.7.) Pre splnenie tohto cieľa dizertant formuloval 4 výskumné otázky a na overenie 2 hypotézy.

Vzhľadom na rozsah podpory z prostriedkov daňových poplatníkov vyspelých krajín EÚ, ako aj možnosti alternatívneho použitia pre zmiernenie regionálnych rozdielov a podpory regionálneho rozvoja (prostredníctvom MSP) v ČR, je to téma nanajvýš aktuálna. Pozitívne možno hodnotiť tiež dizertantov prístup, kedy problematiku uchoпил z viacerých aspektov, a tak dostalo hodnotenie podpory podnikania a celého zvoleného Operačného programu veľmi komplexný charakter. Navyše ide o hodnotenie, ktoré sa už opiera o uzavretý cyklus v rámci programovacieho obdobia 2007 -2013 a tak práca umožňuje určitý nadhľad ako aj komparáciu s analýzami, ktoré sa uskutočnili v skorších fázach programovacieho cyklu.

Dizertant zvolil za teoretický „background“ práce na jednej strane podnikanie, podnikateľské prostredie v ČR a podporu podnikania, na druhej strane regióny NUTS II ale predovšetkým vymedzenie problémových regiónov ČR, ako aj samotný operačný program Podnikání a inovace. Vhodne sú zaradené teoretické aspekty hodnotenia dopadov podpory poskytovanej z fondov EÚ na ekonomickú výkonnosť regiónov, ako je excerpčia vhodných metód pre skúmanie tohto procesu. Podobne možno pozitívne hodnotiť zaradenie časti, zaoberajúcej sa hodnotením dopadov podpory z fondov Európskej únie na výkonnosť podnikateľských subjektov.

Aplikačne potom tieto poznatky a metódy dizertant využil v rámci hľadania odpovede na jednotlivé výskumné otázky a hypotézy.

Skúmanie v rámci jednotlivých hypotéz je podporené z relevantných zdrojov, konfrontované s predchádzajúcimi výskumami a vlastným dotazníkovým prieskumom. Prekvapujúce súhrnné zistenia, o tom, že podporené projekty neboli realizované v regiónoch so sústredenou podporou štátu, takisto sa nepotvrdilo, že : „ O dotaci z OPPI žádaly převážně podnikatelské subjekty jen s českou vlastnickou strukturou“.

Za zvlášť závažné zistenie dizertanta možno považovať, že na základe prieskumu podnikateľské subjekty využívajú dotácie ako doplnkový zdroj finančných prostriedkov a projekt by realizovali bez podpory. Teda až aj v ČR je silne prítomný efekt „mŕtvej váhy“(analogické výskumy v SR tiež potvrdzujú tento fenomén).To je veľmi vážne zistenie, ktoré smeruje k jadrú racionality podpory. Existuje veľa štúdií zo zahraničia, ktoré dokazujú, že pomoc „nevhodným“ subjektom, môže krátkodobo ovplyvňovať trh v takom zmysle, že podporené podniky porazia v konkurenčnom boji nepodporované podniky, ktoré by v prirodzenom trhovom prostredí, boli úspešnejšie. Jednoducho efekt mŕtvej váhy môže deformovať trh.

Dotazníkový prieskum ukázal, že prístup veľkých podnikov k administrácii projektov nie je odlišný od prístupu malých a stredných podnikov a že obe veľkostné skupiny využívajú veľmi často služieb poradenských spoločností.

Dizertant venoval pomerne veľkú pozornosť finančnej kondícii podnikov prijímajúcich podporu, a to jednak z metodického hľadiska ako aj aplikačného. Pozitívne možno hodnotiť použitie regresnej analýzy a analýza panelových dát v tomto bloku skúmania. Takisto sem možno zaradiť aj použitie zhlukovej analýzy, prostredníctvom ktorej boli príjemcovia podpory rozčlenený podľa podobnosti finančných ukazovateľov a získanej podpory do 6 skupín.

Okrem toho sa dizertant venoval aj širším otázkam tvorby podnikateľského prostredia v Českej republike (informačné zabezpečenie, korupcia a pod.)

Kapitoly založené na výberovom zisťovaní, aplikovaných empirických metód atd. majú vhodné zhrnutia výsledkov príp. odporúčaní pre prax. Práca má vôbec silnú afinitu

k odporúčeniam pre zlepšenie praxe v okruhoch, ktoré sa dotýkajú predmetnej problematiky.

Pozitívne hodnotím tiež hlboký ponor dizertanta do problematiky a vedecko – výskumnú exaktnosť skúmania (testovanie závislostí, miera intenzity závislosti pomocou široká škála vhodne zvolených koeficientov.)

Veľa odporúčaní pre Ministerstvo průmyslu a obchodu má veľmi konkrétnu operačnú podobu a tak práca môže nájsť veľmi efektívne uplatnenie v praxi.

Všetky zistenia dizertanta sú vážnym mementom pre manažment operačných programov v ČR, ich nastavenie , spracovanie a implementáciu.

Záverom možno konštatovať, že dizertačná práca je spracovaná na základe bohatej literatúry, na základe vlastného výskumu, s vhodným metodickým aparátom a s relevantnými poznatkami pre hospodársku prax. Dizertant v nej preukázal, že práca spĺňa požiadavky kladené na tento druh prác. Má konzistentnú štruktúru, je vyvážená vo vzťahu teoretickej a aplikačnej časti, dobre sa číta a tiež formálne spĺňa nároky na dizertačnú prácu. „Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.“

Bratislava 22.01. 2018

Prof. Ing. Milan Buček, DrSc